

det har overordentlig stor Betyddning, at man kan faa den sidste Krone ind af sine Obligationer.

Jeg skal, som sagt, ikke opholde Tingets Tid med at gentage, hvad der er udtalt i de meget udførlige Foredrag, vi have hørt, jeg vil kun ligesom den ærede sidste Taler udtale Haabet om, at det maa lykkes den højtærede Finansminister at føre dette Lovforslag igennem i denne Samling. Et Pengeinstitut som det, hvorom der her er Tale, vil sikkert blive til betydelig Gavn for de danske Landejendomsbesiddere, for det hjemlige Fonds- og Pengemarked, for hele vor økonomiske Udvikling, for Statskassen og for Finanserne. Jeg vil derfor udtale det Haab, at det maa lykkes at faa dette Lovforslag ført igennem i Aar til Gavn for Land og Folk.

Birek: Jeg vil tillade mig at advare den højtærede Finansminister og det ærede Medlem, der nu satte sig, mod disse frygtelige Analogislutninger, hvorefter man, fordi to Ting passe paa et Punkt, saa skal have Lov til at slutte, at de passe paa et andet. Den højtærede Minister nævnedes Kvæg og Obligationer, at f. Eks. Kvæget vilde stige i Pris, hvis vi satte det en rød Kvast i Halen. Ja, naturligvis, det har jeg ingen Ting imod, men et Veterinærbevis vil ogsaa virke paa samme Maade. Der er dog den Forskel paa et Veterinærbevis og et Statsgarantibevis, at have vi et Veterinærbevis, saa er den Sag færdig, men have vi givet Statsgaranti, betyder det noget, der kan blive effektivt for Staten, navnlig hvis det sker i større Omfang. Dernæst er der en Grund, som jeg senere kom i Tanker om, hvorfor jeg ikke er saa glad ved Statsgarantien. Jeg sætter nu den Ulykke, at den bliver effektiv, at vi faa en større Krise f. Eks. som den i 1828 — jeg tror det nu ikke, men man kan aldrig vide det —, hvor Jordrenten løb sin Vej her fra Landet. Hvad vilde saa ske? Landmændene vilde blive ruinerede, ligesom de bleve det i 1828. Men der er her Mod-sætning til Forholdet i 1828, hvor den følgende Generation og Staten netop paa Grund af denne Krise kom til at leve vældigt godt. Maa jeg have Lov til at sige i denne Sammenhæng — jeg tror, det er rigtigt —, at Krisen i 1828 i fuldt saa stor Grad som de egentlig store Bønder-reformer har virket til, at vi fik en velstillet Bondestand, idet vi fik Bønder, der kom til at arbejde med Ejendomme, som de havde købt til en meget ringe Pris. Altsaa, hvis vi fik en saadan Krise, vilde

vi ganske vist ligesom i 1828 have den Ulykke, at vore Landejendomsbesiddere blive ruinerede, men vi vilde ikke ogsaa faa den Fordel at staa paa bar Bund, idet Staten saa vilde komme til at dække Obligationsejerne og staa med en Gæld, der senere vilde virke tilbage baade paa Landbruget og de andre Borgere. Og jeg vil sige i al Almindelighed, at ikke under nogen som helst Omstændighed — og jeg vil haabe, at mit Parti vil vise samme Fasthed — vil jeg gaa med til at give en almindelig Garanti for Kreditforeningerne, som ønskes fra saa mange Sider, og som vi stille henimod. Jeg er glad ved, at Tingets Ordfører i Kreditforeningssager, det ærede Medlem for Bornholm (Blem), har villet anerkende, at Professor Scharlings og Gehejmerraad Estrups Udtalelser paa disse Punkter vare fuldstændig rigtige.

Den højtærede Minister sagde med Hensyn til Kurserne, at Kursen paa Kreditforeningsobligationer maa stige, fordi man jo kan nøjes med at købe nogle faa Procent paa Københavns Børs af et eller andet Papir og faa det til at stige. Den ærede Minister har fuldstændig Ret deri, jeg tror ogsaa, at det vil bevirke nogen Stigning, men den ærede Minister lagde paa den anden Side ikke tilstrækkelig Vægt paa den saakaldte mekaniske Balance, jeg omtalte, nemlig at de i Tyskland værende danske Kreditforeningsobligationer ved en Stigning herhjemme vilde vende tilbage hertil og trykke Markedet her ned. Den ærede Minister — eller var det det ærede Medlem for Bornholm? — sagde: Ja, men det er jo helt forskellige Serier; de Serier, der komme fra Tyskland her til Danmark, ville være de lukkede Serier, medens derimod de Serier, der skulle afsættes, ville være aabne Serier. Men den højtærede Minister eller det ærede Medlem vil ikke være ukendte med — det vide de ogsaa af sørgelig Erfaring —, at lige saavel som aabne Serier virke tilbage paa de lukkede Serier, saa vil Prisfaldet paa de lukkede Serier virke endnu mere deprimerende paa de aabne, idet de Herrer jo vide, at det er den samme Køberklasse, der køber lukkede og aabne Serier og bestemmer sig til sit Køb netop efter Kursforskellen. For saa vidt kan det vanskelig siges at være afkræftet, naar Ministeren paastaar, at det vil være de lukkede Serier, der komme ind.

Den højtærede Minister vendte sig derefter til Forskellen i Rente paa de norske Hypotekbankobligationer og Kreditforeningsobligationerne. Der maa jeg ved-